

Året är 1354. Francesco Petrarca ställer den eviga konstnärsfrågan: Är konstnärskapet en gudagåva eller är det ett hantverk?

Kära konstälskare, kära konstnärer, välkomna till Galleri Koch!

Nu är hög tid kommen för äppelträden att beskåras så att de snart kan kläs i sköra vita/röda/rosa/svagt vitgrönskiftande kronblad, allt efter art och jordmån. Våren, är strax här med ett språng. Konstvandringen är dess förelöpare.

Under vråkens kretsande punkt av stillhet
rullar havet dånande fram i ljuset,
tuggar blint sitt betsel av tång och frustar
skum över stranden.

Ska man inviga Konstvandringens årliga samlingsutställning kommer man inte ifrån Tomas Tranströmer. Han går på nått sätt rakt in i hjärtat och visar konsten vägen – utan att man förstår riktigt hur det gick till! Diktkonst som intravenöst näringstillskott. Den här dikten är komponerad av två saffiska strofer, som är ett av Tranströmers favoritversmått.

Och då kastas vi 2600 år tillbaka till Sapfo, som använde det här orimmade versmönstret. Det består av tre rader med vardera elva stavelser och sen en avslutande femstavig versrad.

OBSERVERA nu att Tranströmers skrivande aldrig varit på måfå. Han har suttit vid arbetsbordet och räknat stavelserna som den gudabenådade hantverkaren!

Under vråkens kretsande punkt av stillhet	(11 stavelser)
rullar havet dånande fram i ljuset,	(11 stavelser)
tuggar blint sitt betsel av tång och frustar	
skum över stranden.	(11 + 5 stavelser))

Jorden höljs av mörker som flädermössen
pejlar. Vråken stannar och blir en stjärna.
Havet rullar dånande fram och frustar
skum över stranden.

[Ostinato” ur 17dikter \(1954\)](#)

Visst blir man full i fan! Är det sommar? Nej höst. Nej det är vinter. Nej Vår! Tid för vråk, stjärna, flädermus och hav! Tid för konstvandring!

Och högt däruppe vråken – inte örnen – en vråk, nästan ett vrål – fast den inte hörs! Medan stormen samlar sig – vågrätt, lodrätt! Precis som i det bohusländska landskapet. Upp mot himlarna, ut mot horisonten. Och precis som här inne runt väggarna på Galleri Koch.

Låt oss lyssna till vad som händer här just nu: Ett stort körverk med 45 stämmor runt väggarna med berättelser om hur det är att vara en av de där sköra varelserna med sina vita/röda/rosa/svagt vitgrönskiftande kronblad.

Här bjuds på jublande lovsånger över livets goda – men också vittnesbörd om den svåra konsten att överleva järnnätterna. Här finns de som vill skänka oss andlig hugsvalelse och någon vill kanske inleda en diskussion med dig om estetik och värdenormer! Vad vet jag... Betänk att alla dessa konstnärer har stått ett helt år sen sist i sina ateljéer och trotsat sina mörkertankar. Har injagat sig själva att de nog ska lyckas knoppas till våren, för att bjuda in oss till påskens ateljéer, och till ett samtal om konsten att sväva som en vråk och bli en stjärna! Och om att samla kraft som havet, blint tuggande på tång och frusta skum över stranden! Det vill de tala om med ateljéernas besökare! En symfoni av lust och vilja. Och med noggrant räknade stavelser i varje penseldrag: Elva, elva, elva och så fem som avslutning på konstverket!

Många har försökt formulera konstens betydelse i ekonomiska termer: i turistnäringens utveckling eller i kommunala folkhälsotal – som om man kunde se kärlekens kraft tvärs genom en sedelbunt.

Jag vänder mig i stället till den moderna hjärnforskningen. där man har funnit att

Hippocampus här inne spelar en avgörande roll när vi möter en konstupplevelse.

Hippocampus är den del av det limbiska systemet, som sträcker sig från amygdala via fornix för att sedan kontakta de mamillära kropparna. Låter ju helt fantastiskt! Eller hur?

Detta Hippocampus kör igång som värst inför nya upplevelser och gör det möjligt för oss att orientera oss i rummet, särskilt när det gäller att ta sig fram och tillbaka i områden som är okända. Inför möte med konst är det särskilt mottagligt.

Detta här organet har visat sig kunna utvecklas – det växer! Människans hjärna stadd i utveckling om den utsetts för nya sensationer! Där befinner sig hjärnforskningen just nu! Vad säger ni om det: Kontakten med musik, litteratur, teater, konst – allt detta förfinar nätverket här inne. Vi växer!

Av detta drar jag slutsatsen att om man rör sig tillräckligt mycket mellan olika konstnärateljéer med alla dessa guda benådade hantverkare. då får vi en välutvecklad och omfattningsrik hippocampus fylld av nya associationer att gå vilse i! Och samtidigt får vi svaret på Petrarcas fråga: är konstnärskapet en gudagåva eller ett hanteverk.

Jag säger grattis en dag som denna: Tag med er det limbiska systemet när ni ska kontakta de mamillära kropparna på väg runt konstvandringen.

Och bli en vråk, en stjärna, en flädermus och ett dånande hav!

Och därmed förklarar jag den 15:e Konstvandringens samlingsutställning på Galleri Koch år 2013 för invigd.